Dosarul nr. 4r-4991/24 Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
4-24099760-02-4r-21112024 Judecător Serghei PAPUHA

D E C I Z I E
în numele Legii

18 februarie 2026 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Eugeniu BEȘELEA
Judecători: Ion BULHAC și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de agentul constatator Ianina PRETÎCO și recursurile suplimentare declarate de agenții constatatori Ioana TABACARI și Elena GURDUZ împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 5r-3362/2024 din 28 octombrie 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DTC03 611644 din 29.07.2024, în privința lui **Vasile ȘEREMET** în temeiul art.236 alin.(2) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 05,09,2024 până la 28.10.2024;
în Curtea de Apel Centru, din 21.11.2024 până la 18.02.2026.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. Vasile ȘEREMET a depus la data de 26.08.2024 contestație împotriva procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din data de 29.07.2024, prin care a fost recunoscut vinovat și sancționat pentru comiterea contravenției prevăzute art.236 alin.(2) Cod contravențional.

În motivarea contestației a invocat că, la data de 09.08.2024 prin intermediul oficiului poștal a recepționat procesul verbal cu privire la contravenție din 29.07.2024 și decizia agentului constatator prin care i s-a adus la cunoștință aplicarea amenzii în mărime de 900 lei.

Nu este de acord cu procesului verbal sus menționat din următoarele considerente. Atrage atenție asupra faptului că la procesul verbal cu privire la contravenție și la decizia de sancționare din data de 29.07.2024, lipsesc careva probe concludente ce i-ar încrimina

comiterea unei contravenții, precum și probe care ar demonstra anume săvârșirea contravenției de către el, or, automobilul vizat este utilizat de mai multe persoane și este incorect de a menționa că anume el a fost la volanul automobilului, or, nu este identificată concret persoana care se afla la volan la data săvârșirii pretinsei contravenții. La fel reține că, agentul constatator a omis de a indica în textul procesului verbal cu privire la contravenție ocupația persoanei, actul prin care a fost identificat, or, data eliberării și oficiul care a eliberat permisul de conducere este indicat greșit, precum nu s-a indicat în rubrica procesului verbal și paguba. Mai mult ca atât, invocă că, agentul constatator a indicat comiterea contravenției prevăzute de pct.47 alin.(1) din Regulamentul Circulației Rutiere, astfel fiind indicată încadrarea greșită în norma legală imputată.

În temeiul celor expuse și a prevederilor legale enunțate în textul contestației a solicitat admiterea acesteia, cu declararea nulității absolute a procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator din 29.07.2024, ca fiind întocmite cu încălcarea normelor imperative ale legii contravenționale de către agentul constatator.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 5r-3362/2024 din 28 octombrie 2024* a fost admisă contestația înaintată de către Vasile ȘEREMET , în ordinea art.448 Cod contravențional, asupra procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din data de 29.07.2024, prin care a fost recunoscut vinovat și sancționat pentru comiterea contravenției prevăzute art.236 alin.(2) Cod contravențional.

A fost anulat procesul verbal cu privire la contravenție intentat în privința lui Vasile ȘEREMET, în baza art.236 alin.(2) Cod contravențional, la data de 29.07.2024 şi a deciziei de sancționare din aceeași dată cu încetarea procesului contravențional, din motivul nulității procesului verbal cu privire la contravenție.

3. Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, agentul constatator din cadrul INSP al IGP al MAI, Ianina PRETÎCO a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 5r-3362/2024 din 28 octombrie 2024, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță.

În motivarea recursului agentul constatator a menționat că, pentru o examinare justă a cauzei contravenționale, descrisă în solicitarea privind depunerea declarației cu privire la identitatea conducătorului vehiculului în momentul săvârșirii contravenitei, conform prevederilor art.443/1 alin.(2) Cod contravențional, proprietarul vehiculului urma în termen de 60 de zile lucrătoare de la data recepționării solicitării (data 02.01.2024 conform informației generate în mod automatizat de Î.S. „Poşta Moldovei” în cadrul Registrului de evidență a contravențiilor ce se anexează), să depună la autoritatea competentă din cadrul căreia face parte agentul constatator declarația prenotată.

Reiterează că, la expirarea termenul prevăzut la alin.(2) al Legii citate, potrivit art.443/1 alin.(5) Cod contravențional, agentul constatator a încheiat în privința proprietarului vehiculului de model „ ***** procesul verbal cu privire la contravenție, cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în condițiile art.16/1 şi art.443 alin.(8) Cod contravențional, totodată, conform prevederilor art.443 alin.(13) Cod contravențional, copia procesului-verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. DCT03 611644 din

29.07.2024, fiind expediată prin Posta Moldovei, cu scrisoare recomandată cu aviz de primire la dresa de domiciliu a cet. ȘEREMET Vasile.

Asemenea, la dosar au fost anexate probele care demonstrează vinovăția contravenientului, iar instanța a încetat procesul contravențional şi a anulat procesul verbal cu privire la contravenție, ceea ce constituie o aberație. În acest context, conducându-se de prevederile art.381 alin.(4) Cod contravențional, se deduce că, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum şi circumstanțele atenuante sau agravante.

Concluzionează recurentul că la emiterea hotărâri instanța de judecată nu a dat o apreciere circumstanțelor constatate de agentul constatator în privința cet. ȘEREMET Vasile dar și-a axat hotărârea ținând cont exclusiv de declarațiile depuse de contravenient, examinând astfel cauza superficial fără a intra în esența faptelor reținute.

4. Ca urmare a dezacordului cu Hotărârea instanței de fond, agentul constatator din cadrul INSP al IGP al MAI, Elena GURDUZ a declarat recurs suplimentar, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Ciocana) nr. 5r-3362/2024 din 28 octombrie 2024, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță.

Constată recurentul prezența temeiurilor de fapt şi de drept, întru casarea acesteia, astfel că la adoptarea soluției instanța de fond nu a ținut cont de rigorile art.458 alin.(1) Cod contravențional al Republicii Moldova, care indică, că „examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: lit. a) caracterul veridic al contravenției imputate; lit. b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; lit. c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; lit. d) existența circumstanțelor atenuante şi/sau agravante; lit. e) necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; lit. d) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

În consecință, reiterează că instanța de fond a pronunțat o hotărâre ilegală, neîntemeiată, iar în situația în care, ultima nu şi-a motivat hotărârea pronunțată, aceasta urmează a fi casată în temeiul art.466 lit.d) Cod contravențional, şi anume: hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare.

Reține recurentul că materialul probatoriul administrat la dosar instanța de judecată nu l-a examinat şi nu l-a pus la baza hotărârii, or conform art.425 alin.(2) Cod contravențional, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, raport de încercări.

Indică recurentul că angajații Direcției monitorizare şi documentare trafic rutier a Inspectoratului Național de securitate publică (în continuare DMDTR a 1NSP), sunt cei care, în conformitate cu prevederile art.374, art.381 alin.(4), art.440, art.425 alin.(1) şi 443

alin.(8) Cod contravențional, desfășoară procesul dc constatare a contravențiilor depistate în cadrul supravegherii în regim automatizat a circulației rutiere pe drumurile publice cu mijloacele tehnice speciale software şi hardware ale Sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere „Controlul traficului", aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.965/2014 şi primirea unor hotărâri legale, prin emiterea în formă de document electronic în cadrul Registrului, a cauzelor contravenționale cu un număr prestabilit DCT, acumulează probe pertinente, concludente, utile şi veridice dobândite în modul prevăzut dc lege, identifică făptuitorul, examinează obiectiv şi sub toate aspectele cauzele contravenționale, astfel, în cazul sesizat obiectul fiind vehiculul de model „*****.

Conform materialelor acumulate şi informației parvenite în adresa Direcției monitorizare şi documentare trafic rutier a Inspectoratului Național de securitate publică, s-a stabilit cu certitudine că conducătorul vehiculului de model „ ***** a încălcat prevederile pct. 47.1 lit. (a) din Regulamentul circulației rutiere şi anume: „Depășirea vitezei de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 20 la 40 km/oră ", art.236 alin.(2) Cod contravențional şi Legea 131 din 07.06.2007 cu privire la siguranța traficului rutier, deplasându-se cu 72 km/h, în mun. Leova, (*****), raza teritoriului fiind dirijată de indicatorul rutier 5.63 „Intrarea în localitate" şi indicatorul rutier 5.29 „Atenție, radar" din Regulamentul circulației rutiere, fapt ce se confirmă prin fotografiile anexate la cauza contravențională, efectuate cu ajutorul aparatului pentru măsurarea vitezei a mijloacelor de transport *****, fiind consemnat faptul dat în procesul - verbal cu privire la contravenție întocmit.

Totodată, fotografia nominalizată a fost efectuată cu un mijloc tehnic special care a trecut verificarea metrologică, dc către o persoană competentă, procedura fiind reglementată în Legea metrologiei nr. 19 din 04.03.2016. La fel, înregistrarea a fost efectuată în raza de acțiune a indicatorului rutier 5.30.1 „Monitorizare trafic" al cap. V. lit. a*), ,,*Indicatoare de informare şi orientare" a Regulamentului circulației rutiere.

Menționează că, conform informației din Registrul electronic de Stat al Transporturilor al Agenției Servicii Publice, vehiculul de model „ ***** aparține cu drept de proprietate cet. ȘEREMET Vasile.

Astfel, din momentul calificării contravenției săvârșite de conducătorul vehiculului de model „ ***** şi înregistrării acesteia în Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale şi a persoanelor care au săvârşit contravenții (aprobat prin Hotărârea Guvernului cu nr.517/2022), conform prevederilor art.443/1 alin.(1) Cod contravențional şi art.33 alin.(1) lit.b) din Legea nr.131/2007 privind siguranța traficului rutier, la adresa de domiciliu a proprietarului vehiculului prenotat, a fost expediată solicitarea privind depunerea declarației cu privire la identitatea conducătorului vehiculului în momentul săvârşirii contravenitei. Aşadar, pentru o examinare justă a cauzei contravenționale, descrisă în solicitarea privind depunerea declarației cu privire la identitatea conducătorului vehiculului în momentul săvârşirii contravenitei, conform prevederilor art.443/1 alin.(2) Cod contravențional, proprietarul vehiculului urma în termen de 60 de zile lucrătoare de la data recepționării solicitării (data 02.01.2024 conform informației generate în mod automatizat de Î.S. „Poşta Moldovei" în cadrul Registrului de

evidență a contravențiilor), să depună la autoritatea competentă din cadrul căreia face parte agentul constatator declarația prenotată.

Reiterează că, la expirarea termenul prevăzut la alin.(2) al Legii citate, potrivit art.443/1 alin.(5) Cod contravențional, agentul constatator a încheiat în privința proprietarului vehiculului de model „ ***** procesul- verbal cu privire la contravenție, cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în condițiile art.16/1 şi art.443 alin.(8) Cod contravențional, totodată, conform prevederilor art.443 alin.(13) Cod contravențional, copia procesului-verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. DCT03 611644 din 29.07.2024, fiind expediată prin Poşta Moldovei, cu scrisoare recomandată cu aviz de primire la dresa de domiciliu a cet. ȘEREMET Vasile. Asemenea, la dosar au fost anexate probele care demonstrează vinovăția contravenientului, iar instanța a încetat procesul contravențional şi a anulat procesul verbal cu privire la contravenție, ceea ce constituie o aberație.

Concluzionează că, la emiterea hotărârii, instanța de judecată nu a dat apreciere circumstanțelor constatate şi probelor acumulate de agentul constatator în privința cet. ȘEREMET Vasile, dar şi-a axat decizia, ținând cont în exclusivitate doar de declarațiile depuse de către contravenient în contestație, examinând superficial cauza contravențională, fără a intra în esența faptelor reținute

5. Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, agentul constatator din cadrul INSP al IGP al MAI, Ioana TABACARI a declarat recurs suplimentar, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 5r-3362/2024 din 28 octombrie 2024, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță.

În motivarea cererii de recurs a reținut că potrivit art.381 alin.(4) Cod contravențional, se deduce că, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum şi circumstanțele atenuante sau agravante.

Luând în considerație cele expuse, menționează că, securitatea traficului rutier prezintă un interes public major, fapt pentru care asigurarea securității în aspectul dat este o obligație pozitivă a statului. Unitatea de transport reprezintă o sursă de pericol sporit, conducătorul auto având obligația de a respecta prevederile Regulamentului circulației rutiere şi anumite reglementări impuse de autorități în evitarea riscurilor rezultate din utilizarea autovehiculelor.

Astfel, conform art.457 Cod contravențional, instanța de judecată după cercetarea tuturor probelor din dosar şi a celor prezentate la judecarea cauzei, soluționează cererile şi demersurile formulate şi dispune efectuarea după caz, a unor acțiuni procesuale suplimentare, care nu sânt legale nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Un punct remarcabil de asemenea constituie faptul că orice persoană arc dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță de judecată independentă, imparțială şi instituită prin lege, iar pentru realizarea acestui scop,

instanța de judecată este obligată să dispună toate măsurile permise de lege şi să asigure desfășurarea cu celeritate a procesului.

6. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În conform art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art. 447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

7. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate şi cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de agentul constatator Ianina PRETÎCO și recursurile suplimentare declarate de agenții constatatori Ioana TABACARI și Elena GURDUZ împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 5r-3362/2024 din 28 octombrie 2024, cu casarea integrală a hotărârii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată, din considerentele ce succed.

8. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, şi dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 Cod de procedură penală aplicate corespunzător.*

Conform art.466 Cod contravențional, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri:; *d) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare.*

Colegiul penal reține, că la judecarea cauzei instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum şi alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare. Or, studiind materialele prezentate în coroborarea cu hotărârea primei instanțe, se constată, că instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar.

Reieșind din prevederile art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele de judecată a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligația instanței de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerințelor pricinii, precum şi asupra argumentelor invocate de către intimat întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz, 26). În sensul art.6 alin.(1) al Convenției, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanțele de judecată să motiveze nu doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii şi să nu se mulțumească de a proba pur şi simplu concluziile uneia dintre părți.

9. În temeiul prevederilor art.462 alin.(1) Cod contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată*.

În continuare Colegiul relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Cod contravențional, *este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârşit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.* În temeiul prevederilor art. 10 Cod contravențional, *constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârşita cu vinovăție, care atentează la valorile*

sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.

În corespundere cu prevederile art.440 alin.(1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.* Conform prevederilor art.442 alin.(1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

10. Reieșind din materialele cauzei Colegiul penal reține că, la data de 29.07.2024 în privința lui Vasile ȘEREMET de către agentul constatator Mihaela-Anastasia SLOBOZIAN a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. DTC03 611644, incriminându-i comiterea contravenitei prevăzute de art.236 alin (2) Cod contravențional, pentru faptul, că la data de 21.08.2023, orele 10:39 min., fiind la volanul automobilului de model ”*****”, cu numărul de înmatriculare*****, pe traseul R34 Hâncești – Leova – Cahul – Slobozia Mare (km. 65, m. 500), a depășit limita de viteză, pe sectorul de drum respectiv, deplasându-se cu 72 km/oră.

Faptele contravenientului Vasile ȘEREMET au fost calificate de agentul constatator în baza art.236 alin.(2) Cod contravențional, *adică depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 20 la 40 km/oră, se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale cu aplicarea a 4 puncte de penalizare.*

Drept consecință, instanța de fond, concluzionând că agentul constatator a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. DTC03 nr. 611644 din 29.07.2024 cu încălcarea prevederilor art.443, a constată nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție și a încetat procesul contravențional, intentat în privința cet. Vasile ȘEREMET, dat fiind faptul că agentul constatator a omis să se conformeze cadrului legal prevăzut de prevederile art.443 alin.(6) Cod contravențional, iar în asemenea împrejurări, instanța de judecată a procedat la declararea nulității procesului verbal cu privire la contravenție.

11. Astfel, Colegiul penal lecturând textul hotărârii recurate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus şi ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, menționează că, instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art.6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61).* Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16.11.2006).*

Colegiul notează că prin prisma prevederilor ce guvernează speța dedusă judecății reiterează că, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

Instanța de recurs menționează că, contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări.

Reieșind din normele vizate, dar și analizând circumstanțele cauzei contravenționale, Colegiul Penal remarcă faptul că soluția instanței de fond privind admiterea contestației depuse de Vasile ȘEREMET în baza art.236 alin.(2) Cod contravențional nu este motivată, or instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiate motivele instanței de judecată care a fost determinată să admită contestația depusă de petent, în lipsa unei analize certe și clare a prevederilor art.445 Cod contravențional.

Cu referire la temeiurile de nulitate invocate de instanța de judecată în hotărâre, Colegiul penal ține să precizeze faptul că legea contravențională prevede redactarea într-o anumită forma *„ad validitatem"* a procesului-verbal cu privire la contravenție reieșind din prevederile art.443 Cod contravențional, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmită, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art.443 Cod contravențional sunt impuse și prin prisma art.445 Cod contravențional.

Consecvent la cele expuse instanța de recurs statuează că conform art.443 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde data (ziua, luna, anul) şi locul încheierii; calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupația contravenientului, datele din buletinul lui de identitate, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; fapta contravențională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; aducerea la cunoștința contravenientului şi a

victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; obiecţiile şi probele pe care contravenientul le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi probele victimei.

Legiuitorul la art. 445 alin.(1) Cod contravenţional a legiferat în mod expres consecința ***nulității absolute****, care intervine în mod imperativ*, prin efectul legii, și care urmează a fi aplicată de instanța de judecată, *în cazul neconsemnării în procesul verbal* cu privire la contravenție a mențiunilor privind *numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal şi la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanțelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenționale săvârşite şi a datei comiterii acesteia****, a semnăturii** *agentului constatator* ***sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna***.

La fel Colegiul reține că potrivit prevederilor art.445 alin.(2) Cod contravențional, legiuitorul a reglementat faptul că ***celelalte încălcări ale art.443*** sau ale altor norme imperative din prezentul cod ***pot să ducă la nulitatea*** procesului-verbal cu privire la contravenție ***doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.***

În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că instanța de fond în mod nejustificat și pripit a purces la încetarea procesului contravențional și declarând nul procesul verbal cu privire la contravenție din motive formale.

Astfel, Curtea a menționat în pct. 42 din Hotărârea din data de 29.11.2018 privind excepția de neconstituționalitate a art. 445 și art. 461 Cod Contravențional că *sistemul de sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră incit cei vulnerabili să fie convinși că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei şi nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.*

Totodată, Colegiul reține că, judecătorii trebuie să aplice prevederile din Codul de procedură penală și să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei mențiuni în procesul-verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de constatare a contravenției sau dacă aceasta poate fi acoperită (confirmată) de către instanța de judecată (Hotărârea Curții Constituționale nr.32 din 29.11.2018, §45).

Concomitent, se atestă că agentul constatator a descris în conținutul actelor contestate fapta contravențională, însă urma ca instanța de judecată să constate dacă învinuirea a fost formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită contravenientului să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite.

Colegiul notează că la rubrica „ *prin ce a comis contravenția prevăzută la art. ”* este indicat încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției, prin urmare instanța de fond urma să constate

dacă, mențiunile date pun la îndoială temeinicia și legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și influențează în mod decisiv fondul cauzei.

De menționat că procesul-verbal de constatare și a contravenției este un act administrativ cu caracter individual și se va bucura de prezumția de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal. *După cum rezultă din analiza de mai sus, procesul verbal a fost întocmit cu respectarea tuturor dispozițiilor legale, astfel încât consemnările făcute de către agentul constatator în cuprinsul acestuia referitoare la situația de fapt beneficiază de prezumția veridicității.*

Concomitent, se atestă că agentul constatator a descris în conținutul actelor contestate fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită contravenientului să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. Astfel, analizând procesul-verbal cu privire la contravenție, *Colegiul nu a constatat careva încălcări care ar rezulta în necesitatea anulării acestora iar forța probantă a lor nu a fost înlăturată, în privința cărora se atestă o prezumție de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.*

Instanța de recurs consideră că instanța de fond a examinat cauza contravențională fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, or, instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar şi anume: nu a stabilit şi nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, nu a analizat şi cercetat toate probele pro şi contra care indică la persoana celui vinovat, mai mult nu a verificat corectitudinea declarațiilor , părților şi a agentului constatator, or prin cererea de recurs declarată de agentul constatator s-a invocat mai multe circumstanțe cărora instanța de judecată nu le-a dat nici o apreciere corespunzătoare.

12. În acest context, Colegiul penal constată că instanța de judecată, la examinarea contestației, nu a acordat aplicarea corespunzătoare a prevederilor art.445 alin.(1) Cod contravențional. Instanța a reținut, în mod eronat, că lipsa semnăturii martorului asistent în procesul-verbal cu privire la contravenție, întocmit în lipsa contravenientului, atrage nulitatea absolută a acestuia. Or, dispozițiile art.445 alin.(1) Cod contravențional prevăd expres că nulitatea absolută intervine ***în mod imperativ***, prin efectul legii, ***doar în cazul în care procesul-verbal omită mențiuni obligatorii,*** inclusiv ***semnătura martorului asistent în cazul refuzului contravenientului de a semna***, adică *numai atunci când contravenientul a fost prezent şi a refuzat să semneze procesul-verbal*. În această situație, agentul constatator are obligația legală de a asigura prezența unui martor, care va consemna prin semnătura sa refuzul contravenientului de a semna procesul-verbal.

Astfel în acest context Colegiul atestă că procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. DTC03 611644 din 29.07.2024, a fost încheiat în lipsa contravenientului Vasile ȘEREMET, în procesul verbal cu privire la contravenție din 29.07.2024, a fost indicată mențiunea „*în absența persoanei*”.

Prin urmare, *nulitatea absolută a procesului-verbal nu poate fi invocată în situația în care acesta a fost întocmit în lipsa contravenientului*, iar lipsa semnăturii martorului nu afectează imperativ valabilitatea actului. Astfel, instanța de fond a aplicat în mod eronat regimul nulității absolute, fără a analiza corect cadrul legal prevăzut de art.445 alin. (1) Cod contravențional.

Astfel, instanța de judecată, constatând încălcările admise de agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, nu a motivat corespunzător soluția sa privind nulitatea procesului-verbal, în ceea ce privește aspectul dacă aceste încălcări ar putea afecta esențial fondul cauzei.

În această privință, Colegiul, analizând hotărârea instanței în raport cu materialele cauzei contravenționale, constată că omisiunile agentului constatator, reținute de instanță în Hotărârea din 28 octombrie 2024, se încadrează în prevederile art.445 alin.(2) Cod contravențional, care reglementează nulitatea relativă.

Cu toate acestea, instanța de fond nu a motivat și nu a argumentat dacă aceste omisiuni afectează, în mod esențial, fondul cauzei, astfel încât să poată conduce la nulitatea procesului-verbal întocmit în privința lui Vasile ȘEREMET. De asemenea, probele anexate la materialele cauzei nu au beneficiat de nicio apreciere sau analiză corespunzătoare din partea instanței, ceea ce subminează fundamentarea soluției.

Colegiul subliniază că scopul procedurii contravenționale nu este de a anula actele constatatoare pentru vicii formale minore, ci de a asigura aplicarea efectivă a legii și tragerea la răspundere a persoanelor care comit fapte antisociale, în vederea prevenirii repetării acestora. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza O'Keeffe c. Irlanda (Hotărârea din 28 ianuarie 2014, § 144) că statul are o obligație pozitivă de a asigura aplicarea efectivă a legii penale și contravenționale, pentru a proteja ordinea publică și drepturile celorlalți membri ai societății.

În contextul celor expuse, cauza urmează a fi rejudecată cu respectarea principiului aflării adevărului, prevăzut de art.2 Cod contravențional, iar instanța de rejudecare va trebui să țină cont de întregul material probator administrat în cauză și de a stabili cu exactitate circumstanțele concrete ale comiterii faptei, de a verifica existența elementelor constitutive ale contravenției prevăzute la art.236 alin.(2) Cod contravențional și, în funcție de rezultatele acestei analize, de a pronunța o soluție legală și temeinică.

Totodată, Colegiul reiterează că aplicarea legii contravenționale are ca scop nu doar sancționarea, ci și prevenirea săvârșirii faptelor ilicite, motiv pentru care orice persoană care comite o contravenție trebuie să răspundă potrivit legii, pentru a asigura respectarea ordinii publice și a principiului egalității în fața legii..

Instanța de recurs consideră că instanța de fond a examinat cauza contravențională fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, or, instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar şi anume: nu a stabilit şi nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, nu a analizat şi cercetat toate probele pro şi contra care indică la persoana celui vinovat, mai mult nu a verificat corectitudinea declarațiilor , părților şi a agentului constatator, or prin cererea de recurs declarată de agentul constatator s-a invocat mai multe circumstanțe cărora instanța de judecată nu le-a dat nici o apreciere corespunzătoare.

Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal și a deciziei contestate, instanța evidențiază că forța probantă a acestora în cauzele contravenționale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (cauza Bosoni împotriva Franței,

hotărârea din 7 iunie 1999). De altfel, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că articolul 6 § 1 din Convenție garantează dreptul la un proces echitabil, însă acesta nu stabilește reguli precise privind admisibilitatea probelor (a se vedea, de exemplu, Schenk împotriva Elveției, 12 iulie 1988, § 46 și Lhermitte împotriva Belgiei [MC], 29 noiembrie 2016, § 83), iar prin urmare, întrebarea la care trebuie să se răspundă este dacă procedura în ansamblu a avut un caracter echitabil (Svetina împotriva Sloveniei, 22 mai 2018, § 43).

13. Astfel hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către agentul constatator, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor, astfel soluția instanței de fond de principiu nu corespunde rigorilor art.462 Cod contravențional, or instanța face referire la faptul că de către agentul constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție nu a fost respectate prevederile art.443 Cod contravențional, omițând să motiveze dacă aceste încălcări afectează în mod esențial fondul cauzei în situația în care la materialele cauzei sunt anexate probe care demonstrează pe deplin vinovăția contravenientului în comiterea contravenției imputate.

Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Prin urmare, potrivit materialelor cauzei contravenționale, la dosar au fost anexate probele prin care agentul constatator și-a susținut învinuirea adusă contravenientului, însă instanța de judecată nu a acordat acestor probe nicio apreciere corespunzătoare. Astfel, la adoptarea soluției de încetare a procesului contravențional pe motivul nulității procesului-verbal de constatare a contravenției, instanța de fond nu a analizat acest proces-verbal în coroborare cu celelalte probe administrate în cauză. Or, circumstanțele relevante ale faptei reținute au fost detaliate cu precizie și claritate în conținutul procesului-verbal, precum și în probele anexate, fiind de natură să susțină temeinicia acuzației formulate. Lipsa unei analize concrete și complete a acestora echivalează cu o omisiune esențială în motivarea hotărârii instanței.

Colegiul consideră eronată și pripită concluzia primei instanțe, privind încetarea procesului contravențional, or, instanța de recurs atestă că, instanța de fond urma să examineze cauza contravențională sub toate aspectele, să cerceteze probele acumulate de agentul constatator. Astfel, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca

impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță *(a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).*

Respectiv, circumstanțele stabilite supra, combat concluzia primei instanțe, ceea ce denotă că instanța de fond nu și-a motivat corespunzător soluția. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

În acest context, instanța de recurs reiterează că instanța de fond este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de participanții la proces. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza Fomin împotriva Moldovei, Cererea nr. 36755/06, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs". Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției (c.f. Hirvisaari împotriva Finlandei, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001).

La judecarea cauzei instanța de fond urmează să țină cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, „la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare".

Subsecvent celor enunțate, din considerentele menționate supra şi având în vedere faptul că prima instanță nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluționarea eronată a pricinii nu poate fi corectată în instanța de recurs, iar acest fapt constituie temei de remitere a pricinii la rejudecare în prima instanță, Colegiul Penal consideră necesar de a admite recursul declarat de către agentul constatator Ianina PRETÎCO și recursurile suplimentare declarate de agenții constatatori Ioana TABACARI și Elena GURDUZ, a casa Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 5r-3362/2024 din 28 octombrie 2024 şi a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

14. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de agentul constatator Ianina PRETÎCO și recursurile suplimentare declarate de agenții constatatori Ioana TABACARI și Elena GURDUZ.

Se casează integral Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 5r-3362/2024 din 28 octombrie 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DTC03 611644 din 29.07.2024, în privința lui **Vasile ȘEREMET** în temeiul art.236 alin.(2) Cod contravențional, și se remite cauza în vederea rejudecării în prima instanță, într-un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Ion BULHAC**

Vitalie BUDECI